

DEUTSCHSPRACHIGE LITERATUR VON TÜRKEN IN DER SCHWEIZ-EINE “ANDERE” LITERATUR?

Yüksel KOCADORU

*Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Alman Dili Eğitimi
Anabilim Dalı, Eskişehir*

ÖZET

1961 yılında resmi olarak Türkiye'den Almanya'ya başlayan “misafir işçi” akını 1970'li yıllarda baş gösteren petrol krizi ile birlikte “iş göçüne” dönüştü.

Bu iş göçü ile birlikte, özellikle Almanya'da Almanca yazan Türkler ortaya çıktı ve bu göçün getirdiği sıkıntıları, özlemleri, izolasyonu ve hayal kırıklıklarını birer sosyal belge gibi edebiyata yansıtılar. Yani Almanca ortaya çıkan Türk edebiyatı iş göçünün ayrılmaz bir parçası haline geldi. Aynı gelişme, daha küçük çapta olmakla beraber, Avusturya'da da görüldü.

İsviçre'de ise Almanca yazan Türkler, deyim yerindeyse, 90'lı yıllarda ortaya çıkmaya başladılar. Bu edebiyat İsviçre'deki iş göçün yansımasından çok “siyasi” karakter taşımaktadır. Fransızca ya da Almanca yazan İranlı, Arap, Arnavut ve Türklerin eserleri daha çok İsviçre edebiyatının dışında, egzotik öğeler taşıyan bir edebiyat gözüyle bakılmaktadır ve okuyucu kitlesi bulmakta zorlanmaktadır, çünkü kendi aralarında bir bütünlük söz konusu değildir.

Çoğu eserler “ana ülkelere” olan hasreti ve özlemi yansıtırken, İsviçre'de Almanca yazan Türkler bu konuları aşmaya çalışarak daha çok yeni mekan deneyimlerini kağıda dökmektedirler. Fakat Almanya'daki ve Avusturya'daki meslektaşlarından çok gerideler, çünkü ortaya çıkan bu “yeni” edebiyat hem geç “doğmuştur”, hem de ortaya çıkış şartları farklıdır.

İsviçre'de Almanca yazan Türkler zamanla bu konu sıkışıklığını aşarak farklı dil ve konu zenginliğiyle çok kültürlü ve çok dilli İsviçre toplumunda edebi çevirilerin ve okuyucuların dikkatlerini üzerine çekecektir, fakat bu zaman alacaktır, çünkü bu edebiyatın “olgunlaşması” gerekmektedir.

ANAHTAR KELİMELER

Almanca yazan Türkler, İsviçre, Göç, Göçmen Edebiyatı